

men denne Sætning anerkjender jeg ikke. Man beraaber sig ogsaa paa, at de, som have taget Skolelærerexamen ved privat Dimission, ere slupne daarligt derfra, medens Eleverne ved de offentlige Seminarier ere slupne godt derfra, og dette skulde da bevise, at de sidste Anstalter ere meget bedre; men det er slet ikke noget Beviis, thi de Mennesker, der gaae op til Skolelærerexamen, ere paa ingen Maade stillede lige. Et Cursus paa Seminariet gennemgaaes paa 2 à 3 Aar; Eleverne sidde der og høre de samme Lærere stadigt foredrage de samme Ting, og det maatte da være meget maadelige Personer, som ikke tilsidst skulde kunne svare paa de Spørgsmaal, som deres egne Lærere give dem, hvortil kommer, at Lærerne selv ere interesserede i, at deres Elever staae sig godt. Anderledes er det ved den private Undervisning; den private Dimittent, som gaaer op til den almindelige Skolelærerexamen, er stillet meget uheldigere, og Regjeringen er paa ingen Maade kommen den private Dimission imøde, ja, man kunde i det sidste Par Aar næsten fristes til at troe, at det laa i Regjeringens Tanke saameget som muligt at kvæle den private Dimission, thi man har saaledes vippet op og ned med Examinationen og ordnet Examen saaledes, at det næsten er umuligt for Nogen at forberede sig dertil med et nogenlunde heldigt Udfald. Derfor har den Tanke ogsaa gjort sig gjældende — jeg har selv for ikke grumme længe siden rettet et Spørgsmaal til den ærede Cultusminister om, hvorvidt han ikke tænkte derpaa — at faae indrettet Examenscommissioner, hvorved samtlige Aspiranter til Skolelærerembederne kunde melde sig og blive overhorte af dertil udnævnte faste Examinatorer, muligviis ogsaa faste Censorer. Jeg veed, at denne Sag er tagen under Overveielse, men jeg seer ikke nogen Sum anslaaet dertil i Finantsloven, hvorfor jeg gjerne vilde høre, om den ærede Cultusminister har slaaet den i Glemmebogen og ikke tænker paa at faae en saadan Ordning bragt tilveie, hvorved alle Aspiranter blive stillede omtrent lige. — Jeg nævnte, at der var forskjellige Ulemper tilstede for de private Dimittenter, og da jeg har havt Leilighed til at følge denne Examen, skal jeg nævne, at man har havt en Examinator, som har examineret i

et Sag paa een Maade, medens en anden det næste Aar examinerede paa en aldeles forskjellig Maade, saaledes at en Candidat, der var oppe begge Gange, den første Gang fik god Charakter, men næste Gang daarlig i samme Sag, ikke paa Grund af tilfældige Omstændigheder, men fordi Examinationen var bleven heelt forandret. Det vilde saaledes glæde mig, om den ærede Minister vilde udtale sig om dette Punkt, som ingenlunde er uvigtigt for Landets Oplysning, og dernæst om han ikke tænker paa at neblægge i det Mindste en Slump af Statsseminarierne. — Det var dette, som nærmest stod mig for Tanken, da jeg bad om Ordet, men jeg skal endnu tillade mig at berøre en anden Ting, fordi det forekommer mig, at man blandt alle Ministerier finder allermindst Spor af Sparommelighed i Cultusministeriet. Det seer vel ud, som om man havde gjort et Tilløb til Sparommelighed, idet man nemlig har faaet den meget omvistede Overkoleldirecteur ud af Verden; men idet man har gjort det, ere nogle af Pengene, som klæbede ved Personen, nemlig omtrent Halvdelen, blevne hængende ved Cultusministeriet. Dette er mig ubegribeligt, thi Cultusministeriet er jo saa rigt udstyret med Personale, at det sagtens kunde faae saadanne simple Forretninger udførte. Der bliver gjort stort Væsen af den Historie at skulle besøge Seminarierne og overvære Examinerne; men dette er for mig noget Mærkeligt; thi Seminarierne have deres egne Directioner, og disse bestille nok i Reglen ikke meget eller have ikke mange Forretninger, hvorfor man skulde synes, at de nok kunne overkomme selv at kontrollere Examinere, der holdes paa de dem underlagte Seminarier. Jeg troer altsaa, at man godt kunde stryge disse 1,200 Rd., eller hvormeget der er, der hertil ere opførte. — Det seer ogsaa ud, som om man vilde spare paa Udgifter til Lønningerne; men det er paa ingen Maade Tilfældet, thi naar man seer efter i Anmærkningerne, vil man paa forskjellige Steder finde opført Tillæg paa 300 Rd., 100 Rd., 500 Rd. og 1,200 Rd., og derved gaaer hele Sparommeligheden over paa den anden Side. Der er ogsaa en løyerlig Post, Douceur for at være Censur ved Seminarierne, og sjøndt disse kun være i saa